

Lublin, 4 lutego 2014 r.

RIO – II – 603/1/2013

Pan Kazimierz Organista

Wójt Gminy Rachanie

ul. Dolna 1

22–640 Rachanie

Szanowny Panie Wójt

W dniach od 19 listopada do 13 grudnia 2013 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kontrolę sprawdzającą realizację wniosków pokontrolnych, zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym pismem Nr RIO – II – 600/52/2012 z 24 stycznia 2013 r.

Protokół kontroli sprawdzającej podpisano 13 grudnia 2013 r.

Kontroli poddano realizację 41 wniosków pokontrolnych (z 46 wydanych) i stwierdzono, że 19 z nich zostało wykonanych (o nr: 1.1, 1.2., 1.7., 1.8., 1.9., 1.10., 1.11., 1.19., 2.1.3., 2.1.9., 2.1.10., 2.1.11., 2.1.12., 2.1.13., 2.2.1., 2.2.4., 2.2.5., 3.1., 5.1.), 9 zostało wykonanych częściowo (o nr: 1.6., 1.17., 1.20., 2.1.1., 2.1.2., 2.1.7., 2.2.2., 4.1., 5.2.) natomiast 13 wniosków nie zostało wykonanych (o nr: 1.3., 1.4., 1.5., 1.13., 1.14., 1.15., 1.16., 1.18., 2.1.4., 2.1.5., 2.1.6., 2.1.8., 3.2.).

W trakcie kontroli sprawdzającej ujawniono nieprawidłowości, niebędące przedmiotem ww. wystąpienia pokontrolnego, które podaję poniżej wraz ze sposobem ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn.zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

- 1. Dokonywanie na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów*

alkoholowych na podstawie i w wysokości wpłaconej raty tej opłaty – str. 4 protokołu.

Przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dokonywać na dany rok budżetowy, w oparciu o wydane zezwolenie lub oświadczenie o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim, w związku z art. 11¹ ust. 4 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) i zasadami funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”. Wskazany sposób ewidencji umożliwia kontrolę terminowości wpłat, a zgodnie z przepisami art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w przypadku niedokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7 tej ustawy – zezwolenie wygasa.

2. *Wykazanie w bilansie Urzędu Gminy, sporządzonym na 31 grudnia 2012 r., zobowiązań wobec urzędów skarbowych w niewłaściwej pozycji oraz należności podatkowych zabezpieczonych hipoteką jako zobowiązań – str. 7, 8 protokołu.*

Bilans jednostki sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, wykazując w nim informacje zgodnie z wzorem tego sprawozdania, stanowiącym załącznik Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 pkt 1 tego rozporządzenia w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Należności podatkowe zabezpieczone hipoteką ująć na stronie Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

3. *Zamknięcie konta syntetycznego 221/567, „Należności z tytułu dochodów budżetowych” księgi głównej Urzędu Gminy, służącego do rozliczeń z urzędami skarbowymi, tzw. per saldem i nieprowadzenie ewidencji analitycznej do tego konta według poszczególnych urzędów skarbowych – str. 8 protokołu.*

Na kontach rozrachunkowych wykazywać salda dwustronne, nie dokonując kompensaty należności i zobowiązań, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości konta.

Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję analityczną według poszczególnych urzędów skarbowych, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

4. *Niezgodność ewidencji syntetycznej z ewidencją analityczną, prowadzoną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na koniec 2012 r., w zakresie nadpłat podatkowych – str. 7 - 9 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność zapisów kont pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

5. *Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za 2012 r., przez:*
- *zaniżenie (co najmniej o 3.131,61 zł) skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych, w wyniku przyjęcia do ich wyliczenia niewłaściwych stawek (górnych ustalonych przez Ministra Finansów oraz obniżonych przez Radę Gminy), a także niewyliczenia tych skutków dla autobusu, zwolnionego z tego podatku uchwałą Rady Gminy,*
  - *wykazanie kwot dotyczących skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń zaległości w podatku leśnym i od nieruchomości w wierszu „podatek rolny” – str. 10, 11 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” i Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 11 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) pamiętając,

że do sprawozdań za okresy sprawozdawcze roku 2014 zastosowanie będą miały przepisy do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119), przy czym:

- przy obliczaniu tych skutków przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszane – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w związku z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.),
- w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych wykazywać w odpowiednich wierszach rzeczywiste skutki udzielonych przez organ podatkowy umorzeń za dany okres sprawozdawczy, które powinny wynikać z decyzji organu podatkowego i powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 lit. „a” w związku z § 7 ust. 3 powołanej „Instrukcji...”.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania (zwolnienia).

Sporządzić skorygowane sprawozdania: Rb-PDP i Rb-27S za 2012 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Zamościu; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

6. *Niesprawdzanie w 2013 r. deklaracji na podatek od środków transportowych, o czym świadczy opodatkowanie pojazdów stanowiących zespoły pojazdów z zastosowaniem nieaktualnych stawek (tj. obowiązujących w 2012 r.) oraz zwolnienie pojazdu z opodatkowania podatkiem od środków transportowych, na podstawie uchwały Rady Gminy, mimo braku przesłanek kwalifikujących ten pojazd do zastosowania zwolnienia. Wydawanie w 2013 r. decyzji w sprawie „określenia wysokości zaległości podatkowej” zamiast decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego – str. 12, 13 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Pojazdy opodatkowywać podatkiem od środków transportowych, z zastosowaniem aktualnej i właściwej stawki dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

W przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów (np. ciągnik siodłowy wraz z naczepą) za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów, mając na uwadze, że:

- wszystkie poszczególne pojazdy (ciągnik siodłowy oraz naczepa) podlegają opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych osobno, niezależnie od tego czy używane są w zespole pojazdów, czy wykorzystywane są samodzielnie. Stawka podatku dla tych przedmiotów opodatkowania, a w konsekwencji wysokość podatku, zależy od wyrażonej w tonach dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, który może zostać utworzony przez każdy z ww. przedmiotów opodatkowania,
- zespół pojazdów tworzy przyczepa lub naczepa wraz z pojazdem silnikowym,
- dla każdego z pojazdów wchodzących w skład zespołu pojazdów istnieją odrębne stawki, których wysokość jest zależna od dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 pkt 3, 4, 5 i 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku wątpliwości co do parametrów technicznych pojazdu, korzystać z uprawnienia do przeprowadzenia oględzin, na podstawie art. 198 § 1 Ordynacji podatkowej, a jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne – z uprawnienia do powołania biegłego w celu wydania opinii, zgodnie z art. 197 § 1 tej ustawy.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników – zobowiązanych do zapłaty podatku – o przedłożenie korekt deklaracji na podatek od środków transportowych za 2013 r., a w przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją, na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, wysokość zobowiązania podatkowego na 2013 r., po uprzednim wszczęciu – w drodze postanowienia – postępowania z urzędu, stosownie do przepisów art. 165 § 2 tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – także w odniesieniu do wniosków niewykonanych lub częściowo niewykonanych, zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Nr RIO – II – 600/52/2012 w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Rachanie